

Zápisy o mých zkušenostech a pamětech s vojenskou službou v ČsLA
podzim 1954 - dodnes.

Rukoval jsem z Karlových Varů, kde jsem byl též 7.10.1954, právě na své 19. své narozeniny „odveden“ do armády. Po vzoru a poradě se zkušeným kamarádem Bohoušem Peleškou, přihlásil jsem se k výsadkářům. To jsem vůbec, já ani on, nevěděl, co to znamená. Setkali jsme se potom náhodou, na 1. Celostátní spartakiádě na pláni Bílé Hory v Praze, kde všichni cvičící bydleli ve stanech. Bohouš už u výsadkářů sloužil 1 rok a vyprávěl mi a blahopřál, že jsem se k výsadkářům nedostal. Proč? Že mohu litovat jen nekonečných pochodů za deště i mrazu, které musí oni absolvovat. Že je nespokojen, neb jim říkali samé sladké řeči, ještě ve Svazarmu, jaká to je prima služba „u paragánů“ a nyní poznal, že je to jenom buzerace, honění se v noci neznámým terénem a pak místo „parašutisty“ je z něj kuchař.

Nakonec jeho „odměna“ = vůbec prý neskáče padákem, ale sedí v kluzáku, ve kterém je polní kuchyně /i výsadkáři musí jíst/ a řídí ten kluzák od odpojení do přistání. Po přistání musí rychle uvařit již předpřipravené jídlo /spíše ho prý ohřívá/ a být zase rychle připraven k přetažení kluzáku na jiné místo „za frontou“, které „mančaft“ na zemi vybojuje a potzom - zase uvařit další jídlo. Byl velice zklamán, slíbili mu, že si na konci vojny snad jednou „skočí“. Bohužel nevím, jak to dopadlo, protože se kamarád po vojně přestěhoval někam, kde dostal byt, někde u porcelánky, kde se vyrábějí hlavně hrnky, neb těch byl v tehdejších časech velký nedostatek asi Vojkovice-Jakubov, nebo tam někde... Na moje dopis potom už - bohužel - už neodpovídal... škoda... měl jsem jsem ho rád, byl starší, ale upřímný, sympatický, takový upřímný člověk ze umavy.

Mě tedy k těm paragánům také nepřidělili, dostal jsem se k dělostřeleckým spojařům. Něco na tom bylo zajímavé: zopakovali

jsme si ze skautských dob zapomenutou morseovku, a také jsem se vycvičil v terénním běhu - „stavěli“ jsme podle azimutu telefonní vedení. Ne na daleko - na 5-10 km ale muselo to být rychlé - vzpomínám si, že „norma“ byla cca 5 km/hod. Ono se řekne 5 kilo/hodku, ale v noci, v dešti, neznámým terénem - a to pro nás byl opravdu onen pověstný Doupovský terén, spíš tankodrom. Jednou v únoru byly takové mrazy, že zamrzaly motory v tankách, velitelé se báli, že zmrznou vojáci, protože neměli nijakou zvláštní zimní výstroj, každou hodinu nás důstojníci budili a vyháněli ze stanů a aut a museli jsme běhat nějakou dobu kolem tábora, abychom se zahřáli. Vzpomínám, jak nám na nějaké besedě vyprávěl velitel našeho spojovacího uzlu, major fronták, že při SNP šli do vesnice vyžebrať jídlo na slovenských vesničanech. Němci ale toto malé „zásobovací“ družstvo objevili a začali je ostřelovat z kulometů a samopalů. Co ale mohli dělat? Leželi tam ve sněhu a mrazu, nemohli se hnout, riskovali by život, jen se snažili se ještě více zahrabat do sněhu, ale museli tam ležet celý den a ještě další kus noci, než pod ochranou tmy mohli přemýšlet na ústup. Ústup, ale jak? Během toho mrazu totiž přimrzli do sněhu a ledu, ale na štěstí měl každý u sebe bodák, (tenkrát se ještě za 2. sv. války museli povinně nosit) tak se pomalu za jejich pomoci vyprostili a to považovali za největší osudové štěstí! My za socialismu jsme nesměli říkat „bodák“, ale „útočný nůž“, ale my jsme mezi sebou stejně říkali „bodák“. Ve válečných filmech přece velitelé veleli: „na bodáky“ a ne „na útočný nůž!“ To by jim Němci vysmáli!

Před voj. zákl. službou jsem o armádě moc nevěděl - ve vesnici byl od Němců opuštěný zámček a sem přidělili vyšší vojenští pánové protiletadlový pluk. My kluci z internátu jsme trochu sportovali, tak jsme vyjednali s vojáky sportovní den - fotbal, atletický běh terénem, skok do výšky, skok do dálky a volejbalový zápas. Mimo volejbalu jsme vyhráli všechny disciplíny, v zimě jsme ještě na místním rybníku vyhráli hokejové utkání. My, svobodní kluci, jsme hodně sportovali, byly třeba Sportovní hry mládeže (atletické disciplíny), v zimě jsme všichni chodili sokolovat 2x týdně do školní tělocvičny, náčelník Sokola hodně se zasloužil o vybavení tělocvičny, např. nechal zakoupit koše na košíkovou, která se stala nejoblíbenější hrou v tělocvičně. Na vojně se nám všechny tyto dovednosti hodily

V den odjezdu na vojnu jsme se měli shromáždit v K.Varech na Horním nádraží. Důstojníci, kteří nás už očekávali, měli čepice

ovázané bílým fáčem (obinadlem), z počátku jsme si myleli, že jsou všichni zranění, střelení do hlavy, ale bylo to jen rozpoznávací znamení na odlišení obyčejných důstojníků od doprovodu rukovavších vojáků. Vlak se rozjel když nastala tma a my nováčci jsme poklimbávali ve vagónech IV. třídy, ale to nám nevadilo, přece už jsme byli odvedení vojáci a ti si nestěžují.

Hned po seznámení s kasárnami pro nás, nováčky, byl uspořádáno přezkoušení kolik uděláme výmyků, shybů, dřepů, kliků a nakonec byl přípravem běh terénem na asi 8 km. Musím se pochlubit, že z naší roty jsem byl druhý za výborným kamarádem - fotbalistou z Ostrova n/Ohří.

Ale ještě jsem zapomněl popsat tu cestu do Rokycan. Kamarádi-branci co byli v civilu horníci z Jáchymova a okolí, měli sebou menší kufříky a když je otevírali, tak to v nich cinkalo sklem. Samozřejmě jsme se ptali, co to tam mají. Ukázali nám, že kufry mají plné lahvic alkoholu a pilně si z nich nahýbali. Také nám, obyčejným, chudým brancům štědře nabízeli. Ukázalo se to, jako rozumné konání, neboť při příchodu na kasárenský dvůr dostalo se všem brancům nařízení: všechny kufry otevřít! Pochopili jsme potom proč: desátníci, t.zv. „instruktoři“, všechny láhve s alkoholem jednorázově zabavili a na dotazy, kdy budou majitelům vráceny, odpovídali: až půjdete z vojny! a že je to preventivní opatření, neboť: alkohol prý do armády nepatří! Pochopili jsme, že co se vypilo po cestě do kasáren je navěky naše, co desátníci zabavili, už nikdy neuvidíme.

Teprve druhý den po snídani bylo ono přezkoušení fyzické zdatnosti o kterém píší výše. Tak jsme se vzájemně blíže seznámili a pak bylo rozdělení: někteří byli zařazeni do poddůstojnické školy, někteří byli zavedeni k t. zv. bateriím. PŠ měla tu výhodu, že přes týden jsme nechodili do služeb a do stráže, služby a stráže jsme konali pouze ze soboty na neděli a z neděle na pondělí - prý abychom měli více času na učení, na studium.

Rozdělení do čet jsme pochopili později, neboť někteří z nás byli absolventi vysokých škol a ti se dostali do počtářské čety. Byl mezi nimi i kněz, český bratr, ten nejdříve vojáky napomínal, aby nekleli a na desátníky nenadávali, ale on svým řečením přitahoval pozornost desátníků a ti se na něm „vyžívali“-zařazovali ho do nejhorších služeb - služby v kuchyni, kde byl donucován k nejtěžší práci-stále musel vytírat podlahu, odnášet odpadky apod. Bylo nám

ho líto, ale drželi jsme se zásady: bližší košile než kabát a tak jsme mlčeli a potichu se usmívali „pod fousy“. Za 2 měsíce tak vojna kněze převychovala, že se naučil nadávat stejně sprostě, jako obyčejní vojáci a byli jsme si rovni. Těžko je být mezi čerty andělem.

Byli jsme u dělostřelců, tak se muselo jezdit „střílet“, nejčastěji do Doupova, což prý byla střelnice už od 1.republiky (nebo už za rakouska-uherska? nevím, mnohé se mezi vojáky povídalo). To jsme se modlili, aby nepršelo, neboť tahat kabely ve vyjetých kolejích po tankách plných vody a bláta, nebyl med. Ale - zocelili jsme, deštivé noci jsme trávili pod auty(ač to bylo zakázáno) tam pršelo o trochu méně. Jakési pláštěnky nám dali, ale ty byly snad ještě ze 2. svět. války, proděravělé, takže to bylo proti dešti neúčinné. Já jsem se postupně postupem dostal jako spojař na pozorovatelnu. Viděl jsem, jak ty naše kanóny nepřesně střílejí, není divu, byly vyrobené prý před rokem 1938, pak je používala Německá armáda, ti asi údržbě a čištění moc nedali, když cítili, že prohrávají. V našem pluku byly jakési ruské radiostanice, ale od výjezdu z kasáren byl vyhlášen „zákaz radiového provozu“, takže jsme stále jenom tahali kabely, proto jsme se příliš spojení radiovými vlnami nenaučili (v praxi). Trenovali jsme to stále na učebnách, stále jsme byli přezkušováni jak rychle vysíláme a přijímáme morseovku, přezkušovali nás znalosti Q-kodů, což jsou zkratky v radiovém provozu a spojení. Také jsme je nikdy nepoužili.

Skončila Poddůstojnická Škola, dostali jsme „červené nudle“, to mělo výhodu, že jsme měli o hodinu delší vycházku, jinak nic. Jednou si nás několik zavolali na štáb a nechali nás kreslit značky do map, což něco naznačovalo. Druhý den jsme téměř všichni, co jsme kreslili ty značka do map, dostali ráno při „bojovém rozdělení“ rozkaz, abychom si sbalili všechn svůj vojenský majetek, zbraň) dali nám písemný pokyn, kam pojedeme a po obědě jsme se měli seřadit u brány kasáren a očekávat další rozkazy. Další rozkaz byl: pochodová osa směr nádraží Rokycany, lístky na vlak nám vydali, na nádraží jsme měli nasednout do osobního vlaku směr Plzeň, tam se hlásit v kasárnách t.zv. 35 pluku. Kde to je, to se v Plzni zeptejte. Odchod!

Tak jsme odpochodovali na vlad, během jízdy vlakem jeden kolega se v úzké vlakové uličce otočil a tím rozbil jedno okno ve vlaku. Na neštěstí byl blízko průvodčí, sepisování škody, v Plzni volali „Lítačku“ (vojenská policie), ti přijeli v náklad'áku, průvodčí uvedl, že jsme asi byli opilí, to Lítačka ráda zaregistrovala (aspoň

měla nějakou činnost), zato jsme se nemuseli ptát na cestu do 35. kasáren, dovezli nás tam sami autem(sice nákladním), ale zavezli. Pak bylo sáhodlouhé vyšetřování, dýchali jsme na dozorčího důstojníka, ten v nás žádného alkoholu neshledal (balonky neboli foukačky ještě nebyly ani v civilu, natož v armádě) namítali jsme také, že žádné peníze nemáme, neb je "vysoké dátum" museli jsme podepsat, že škodu zaplatíme rukou společnou a nerozdílnou, ale pokud si vzpomínám, nic jsme neplatili, protože to tam „na dráhách“ asi někdo zametl pod koberec, říkáje si: základáci a platit okno, a „stopil zápis“.

První noc jsme spali v těch pověstných kasárnách 35. rakouského slavného pluku. Dodnes se tím chlubím a když je hádka, já řeknu: „spal jsi u pětatřicátých?“ Nespál, tak nevíš co je to vojna!“ (něco jako: Byl jsi v Rusku? Nebyl, tak nežvaň!) Jel jsem přes Plzeň do Mariánek, ale už jsem tam 35.kasárna neviděl, prý je zbourali a místo nich tam vede dálniční přivaděč do Německa. Tak končí jedna legenda o slavném 35. rakousko-uherském pluku, který prý přešel ruskou frontu i s kutálkou a ze všech se stali ruští legionáři. Nevím, zda je to skutečná pravda, povídá se to i o benešovském pluku apod.

V té Plzni byla vojna lehká: přes den jsem kreslil do map vojenské značky-zákopy, dělostřelecká postavení, pozorovatelný apod. Hloupé bylo, že jsem to musel opakovat třeba 10x, protože tenkrát ještě nebyly kopírky - považte, že byl rok 1955/1956. Se mnou to tam kreslila moc hezká zrzavá podporučice, nosila „modráckou“ uniformu, vlastně mě tam učila ty zásady kreslení map, bohužel už byla vdaná, chodil jí naproti také nějaký „modrák“ z letiště Líně, jak mě později prozradila.

V tom roce 1954/1955/1956 byla nouze o maso, tak mě jednou poslal jeden pplk. abych se hlásil tam a tam. Ne, nebyl to vojenský úkol, ale soukromý. Tam mě čekala hezká „panička“, která mi řekla, abych tady čekal ve frontě na maso a ona že si zatím cosi nakoupí jiného. Zřejmě „frontu na maso“ sledovala z povzdálí a když jsem byl už-už u Masny, tak mě vystřídala a já šel na to naše velitelství a podal jsem meldunk. Pplk. jen mávnul rukou, poděkoval a tak jsem často chodil stát do fronty na maso. Před Vánoci nás několik zase poslali naši nadřízení pro vánoční stromky do vojenských lesů. Přivezli jsme jich pěkných dost, ale jeden pplk., myslím se jmenoval Knára, se rozčilil, že on má 6 dětí a že se mu na takové „prťousy“ šest vánočních kolekcí nevejde. Velel: „Zpět jed'te do lesa a přivezte

pořádný vánoční strom, tak 5 metrů vysoký!“ Tak jsme přivezené smrčky rozdělili po kancelářích a sekretářkám, písarkám, které byly rády, že nemusí stát frontu na stromky. Strom vánoční jsme uřízli pěkný, 5 metrový, odvezli jsme to přímo do ppk. bytu, pomohli jsme ho ještě zasadit do stojanu, všichni byli spokojeni. Manželka s. pplk nám uvařila grog a dala na stůl vánoční cukroví, pečivo. My hladoví vojáčci jsme jim tam všechno snědli a vypili. Omlouvali jsme se, že jsme tak vyhladověli. Paní mávla ručkou: my si koupíme jiné. Všichni jsme byli spokojeni. Škoda, že nebyly tenkrát Vánoce vícekrát...

Celé jaro jsme se chystali na pobyt a výcvik ve VVP (vojenský výcvikový prostor) Doupov. První rok jsme prožili VVP po stany, chodili do stráží, do kuchyně, a hlavně jsme nacvičovali na 1.CS (to byla První celostátní spartakiáda). To už jsme nacvičovali v Rokycanech a museli cvičit prostná jen v trenýrkách (abychom byli opálení, že dostaneme bílé trenýrky před vystoupením a budeme svítit na zelené ploše Strahovského stadionu) jako na velké zeklené louce (si plánovali pořadatelé). Tu písčovou plochu vojenští chemici dopoledne postříkali jakousi zelenou barvou - a neštěstí přišlo odpoledne: začalo pršet „jako z konve“. A my jsme si nacvičili: lehání, kotrmelce, no zkrátka jsme po vystoupení byli zelení jako vodníci. Což nebyl záměr, ale trapas, chyba, na kterou se nemyslelo. No fiasko. Asi to někteří důstojníci odnesli snížením hodnosti, platu a já nevím, jak to dopadlo. My se na 1.CS měli dobře, naši hoši ze stanu měli služby v kuchyni a tak nám donášeli večer plné várnice smažených řízků, dorty, no - co zbylo a nikdo už nechtěl, vykrmili jsme se tam tenkrát, že to dodnes nemohu „shodit“. Opravdu.

Druhý rok už spartakiáda nebyla. Nám radistům nařídili, když jsme se zase přemístili do VVP Doupov, tentokrát abychom si zřídili „přijímací středisko“ ve vysokém křídle budovy polorozbořeného kláštera přímo v Doupově, vedle zdevastovaného kostela. Podle zásady, kterou jsme měli vštípenou vojenským drilem, první povinnost byla: natáhnout přijímající antény a ihned sledovat v radiovém pásmu určené frekvence. Ihned po zahřátí přijímače jsme zaslechli nejdůležitější signál: „cizí, nepřátelské letadlo nad územím socialistického státu“. Několikrát jsme si to nechali zopakovat, abychom se neblamovali a potom jsem volal službu konajícího důstojníka a hlásil mu vítězoslavně: „Narušení území socialistického státu“ Všichni služby konající důstojníci se seběhli, aby

překontrolovali službu konajícího desátníka. Když začali vyhodnocovat, kde ten narušitel vlastně je, zjistili, že je to někde ještě nad východním územím SSSR. Tak to volali na gen.štáb, ti řekli, že též nevědí kde to je, že museli rozpečetit přísně-taj-dův- skříň, kde jsou utajovány všechny mapy Varšavské smlouvy. A aby jsme se o to nestarali, že to mají na starosti sověti a poláci. Posléze prosáklo, že na narušitele vystartovalo takové množství Východních stíhačů, že se báli ho sestřelit raketou, aby nesestřelili vlastního stíhače. Potom se to podařilo, sestřelili ho, pilot přežil, byl to mjr. Pawels (nebo jak se správně jmenoval). Někdy později byl vyměněn za jakéhosi ruského špiona. A my, bdělí radisté v Doupově nedostali ani pochvalu. Tak svět odplácí, zato, že jsme hájili socialistický tábor. Nám ale šlo hlavně o tu prestiž, že jsme první zachytili to hlášení PVO(protivzdušné obrany)

Je psal: radista Miroslav Horák